

ሰንበት ዘነጎድጓድ

ሓምሌ 21 2011 ዓ.ም. (7/28/2019)

መዝሙር፡ በቀዳሚት ገብረ እግዚአብሔር ሰማየ ወምድረ ወኩሎ ፈጸሞ አዕረፈ. ።

“እግዚአብሔር ብመጀመርያ ሰማይን ምድርን ፈጠረ ኩሎ ምስ ፈጸመ ብሰንበት አዕረፈ። ብጊዜ ማይ አይኒ እግዚአብሔር ንኖኅ እትድሕነላ መርከብ ሥራሕ ንምድሪ እንደገና ብማይ አይኒ ከየጥፍአ አነ ምሳኻ ንዘለዓለም ኪዳን ክአቱ እየ። ንምድሪ እኽላን ሣዕርን ሓጋይን ክረምትን ዘርእን ዓጺድን ክህብ እየ። ብሓቂ በረኽት እግዚአብሔር እዚ እዩ። ንሱ ነቲ ዝብሎ ቃል አይጠልምን እዩ” እናበለ ነቲ ዘተስፈወና ጸጋ ብምሳሌ ምድራዊ ነገር ገይሩ ከምዘይጠልሙና ቃል አተወልና።

ንባባት፡ ገላ 6:14-18፥ 2ጴጥ 2:1-9፥ ግ.ሓ. 17:21-ፍ፥ ሉቃ 10:1-12.17-20

ምስባክ፡ ዘያበቀሉ ሣዕሪ ለእንስሳ ወሓመልማል ለቅኔ ዕገላ እምሕያው፥ ከመ ያወፅእ እክለ እምድር። መዝ 104:14-15። “ካብ ምድሪ መግቢ ምእንቲ ኺረከብ ንእንስሳ ዚኸውን ሣዕሪ ንጥቕሚ ሰብ ከአ ተኸሊ አብቆልካ”።

ካብ ሰነ 25 ክሳብ መስከረም 25 ዘመነ ክርምት ተባሂሉ ይጽዋዕ። ምስቲ እዋኑን ዘመኑ አሰማሚዑ ንባባትን መዝሙርን ክነስተንትን ይሕግዘና። ናይ ሎሚ ሰንበት ዘነጎድጓድ ተባሂሉ ይጸዋዕ ነጉዲ ማለት እዩ። ኣብ ብሉይ ኪዳን ነጉዲ ናይ አምላኽ ምምጻእ ወይ አምላኽ ምልክት ክህብ እንከሎ እዩ ዘስምዕ፥ ኣብ ደብረ ሲና ሙሴ ምስ አምላኽ ክዛረብ እንከሎ ድምጺ ነጎዳን ግመን ተራእዩን ተሰሚዑን፥ ኢየሱስ ክጥመቕ እንከሎ ድምጺ ካብ ሰማይ ተሰሚዑ ስለዚ ነጉዲ ንአምላኽ የዘኻኸር። ኣብ ባህልና እውን ነጉዲ ምልክት ሓይሊ አምላኽ ከም ዝኾነ ኢና ንሓስብ።

“ብሰላም ሓንቲ አይጠፍእን እዩ...ኢየሱስ ሰላም የምጽአልና ሰላም ከአ ይሓድገልና” (ፕዮስ XII) እናበሉ ርእሲታነ ጳጳሳት ፕዮስ XII ኣብ ፩ይ ውግእ ዓለም ብዓቢ ሓላፍነት ዝሰርሑ ዝነበሩ ኣብ ፪ይ ውግእ ዓለም ኣብቲ ጽንኩር እዋን ልዕሊ ኹሉ ዝተሳቐዩ አቦ እዮም ነሮም። ድሕሪ ውግእ ዝሰዓበ ጸገማት ብፍላይ ምስፍሕፋሕ አልቦ እግዚአብሔር ፍልስፍና ንደቂ ሰብ ብመንፈስን ሥጋን ስለ ዘሳቐዩ ጽምአት ሰላምን ናይ ሰላም ጣዕምን ብዕሊ ዝሰበኹ አቦ እዮም ነሮም። ቤተ ክርስቲያን ሎሚ እውን ኣብዚ ሰንበት ኩሉ አትኩሮና ኣብ አድላይነትን ጥቕሚ ሰላምን ኣብ ዓለም ክንገብሮ ዝግብአና ተዘኻክረና። ሎሚ ዓለምና ሰላም ርሒቕዎ ውግእ ሞት ስደት ምጭኽኻን በዚሕዋ ትህወኽ አላ። ንኹልና ልዕሊ ኹሉ ዘድልየና እንተሎ ሰላም እዩ።

ኩሉ ሰላም ስኢኑ ንሰላም ብማዕዶ ዝጥምታን ዝምነያን ኮይኑ፥ ሰላም እንተ ረኽበ ኢሉ ኣብ ኩሉ ይደልዩ አሎ። እዚ ኸአ ነቲ ብርድኢት ሰብ ክግበር ዘይሕሰብ ዝነበረ በረኻታትን አጻምእ ቦታትን ባሕርታትን ሰንጢቕ ንሰላም ዝደሊ እም ኣብ መንጎ ዝተኾልፈ ማእለያ የብሉን። ሰላም ኣብ ኩሉ ደሊናያ ግን ጌና አይረኽብናያን። ሰላም ዝሰኣነ ልቢ፥ ሓዳር፥ ቤተ ክርስቲያን፥ ሃገር መለይኡ ሕንፍሽፍሽ ዘይምቕሳን ጥልመት ምጭኽኻን. . . ወዘተ እዩ። ኦ ሰላም አበሎኺ አማዕድየ ደልየ

ስኢካኪ አባይ ትርኩብ ምስ መን ትርከቢ ዝብል ሕሹኽታ ሕልና ይዛረብ ኣሎ። “ሰላም እኃድገልኩም ኣሎኹ ሰላመይውን እህበኩም ኣሎኹ” (ዮሐ 14:27) ዝበለ ኢየሱስ ሎሚ እውን ሰላም ኣብኡ ጥራሕ እያ እትርከብ። እምብኣር ሓቀኛ ሰላም ክነስተማቕር እንኽእል ኣብኡ ክንምለስ እንከሎና ጥራሕ እዩ።

ሓደ ካብቲ ናይ ሰብ ባህርያዊ ሃረርታ ሰላማ ዝሰፈኖ ሕይወት ክነብር ምስድላይ እዩ። ኣብ ዘሎናዮ ዘመንን ተክኖሎጂካዊ ምዕባሌን ሳይንሳዊ ፍልጠትን ዝያዳ ሰላምን ምርድዳእን ኢኻ እትጽብ እንተ ኹን ዓለምና ሎሚ ልዕሊ ዝኹን እዋን ትሕመስ እንርእዮ ዘሎና ሓቂ እዩ። እዚ ዝሕብረና ሰላም ካብ ሰብ ዝመሃዞ ወይ ዝሓሰዞ ዘይኮነ ካብ ኣምላኽ እያ እትመጽእ።

ኣብ ትንቢት ኢሳያስ 66:10-14 ዘሎ እንተ ኣንቡብና ኣምላኽ ካብቲ መወዳእታ ዘይብሉ ሕያውነቱ ሰላም ከም ዘቕርበልና ንርኢ። “እንሆ ነባሪ ሃብቲ ኽህበኩም እየ ሃብቲ ኣሕዛብ ከኣ ኽም ዘይነጽፍ ወሓዚ ርባ ናባኻትኩም ከውሕዝ እየ” (ኢሳ 66:12)። ሰላም ኣምላኽ ኣብ ልብና ክኣቱን ክውሕዝን ክመርሓናን እንተ ኣፍቀድና ሽዑ ክንግግብ፣ ኩሉ ክንሕዝ ኢና ዓለምና ኽኣ ዝበለጸት ክትኮነልና እያ። እምብኣር ገበርትን ኣወጅቲ ሰላም ክንከውን ንጽዋዕ ኣሎና። ሰላም ካባና ብኣና ናብ ካልኣት ክትፈስስ ኣለዋ።

ሕማቕ ዕድል ኮይኑ መብዝሕትና ነቲ ዝተዋህበና ሓለገት ኣጥፊእና ንሰላም ኣብ ሃብትናን ኣብ ኃይልናን መሰረት ገርና ክንረኽባ ንጽዕር ኣሎና። ኣብዚ ዘሎናዮ እዋን ናይ ሰብ ዋሕስ ኮይኑ ዘሎ ክንደይ ገንዘብ፣ ገዛ፣ ሃብቲ ክዳውንቲ ከምዘለዎ ተራእዩ ብእኡ እዩ ዝግመት። ሓደ Jurgen Moltmann ዝተባህለ “ሰላም ናይ ሓደ ሕጉስ ሕይወት በረኽት እያ። ናይ ሕይወት ምልኣት ኣብ ቅድሚ ሕያው ኣምላኽ እያ፣ ናይ ሕይወት ምልኣት ኣብ መንጎ ደቂ ሰባት ዝርከብ ሓድሕዳዊ ርክብ እያ፣ ናይ ሕይወት ምልኣት ኣብ ማሕበር ፍጡራት ምስ ኩሎም ካልኣት ፍጡራት እያ” ይብል። እዚኽ ካብቲ ንጉሥ ሰላም ዝኹን ኢየሱስ ክርስቶስ ጥራሕ እዩ ዝፍልፍል።

ቅ. ጳውሎስ ናብ ሰብ ገላትያ ዝጸሓፉ ንሎሚ ዝተነበትልና ምእንቲ ኹሎም ንድላይ ኣምላኽ ዝኸተሉ ኢሉ ሰላምን ምሕረትን ክረኽቡ ይጽሉ። “ኣብቶም በዛ መገዲ እዚኣ ዚነብሩ ዘበሉን ኣብቶም ወገን ኣምላኽ ዝኹን ናይ ሓቂ እስራኤልን ሰላምን ምሕረትን ይውረድ” ይብል። እዚ ማለት ከኣ እቲ ኣብ ልባትና፣ ኣብ ገዛውትናን፣ ማሕበራትና፣ ሕብረተሰብን ዓለምን ዝመጽእ ሰላም ምስ ድላይ ኣምላኽ ሰሚርና ክንሰርሕ ከሎና ጥራሕ እዩ። ከም ጳውሎስ ዝብሎ ኣብቶም ኩሎም ንክርስቶስ ዝምስክሩ ኣብኡም ሰላም ኣሎ። ስለዚ ምስ ክርስቶስ ሓጎስና ምሉእ ክኸውን ንሰላም ዝኸውን ቦታ ክንሕዝ ይግብኣና።

ቅ. ጳውሎስ ክጽሊ እንከሎ “ሰላም ክርስቶስ ኣብ ልብኹም ይነገሥ” (ቆላ 3:15) ይብል። ሰላም ዝሰኣነ ልቢ፣ ስድራ፣ ማሕበር፣ ሕብረተሰብ፣ ሃገር ተስፋ ዝቕረጸ ወይ ዘይቅሱን ሕይወት እዩ ዘሕልፍ። ሰላም ንማሕበራትና ንቕድሚት ከም ዝሰጉም ይገብር። ዝኹን ማሕበር ንሰላም ዝቕበል ንመንፈሳውን ንዋታውን ሃብቲ ዕድል ይኸፍት። ሰላም መለክዒ ሕይወትና ገርና ክነብር እንተ ኸኣልና ዋሕስ ምዕባሌን ብልጽግናን ልዕሊ ኹሉ ንኣምላኽ ክንርኢ ዝሓሸ ባይታ ፈጠርና ኣሎና ማለት እዩ። እዚ ማለት ግን ሰላም ስለ ዘሎና ምስ ኣምላኽ ዘሎና ርክብ ጽቡቕ ኣሎ ማለት ኣይ ኮነን እኳድኣ በዚ ሎሚ እንርእዮ እቶም ሰላም ዘለዎም ሃገራት ብዝያዳ ካብ መገዲ ኣምላኽ ዝርሓቑ ክፍኣት ብዝያዳ የርእዩ ስለዚ ሰላም ክብሃል እንከሎ ምስ ኣምላኽ ዘሎና ርክብ እዩ። ወላ እቲ ኣብ ውግእን ጭንቀትን ዝርከብ ሰብ ዝያዳ ሰላም ክህልዎ ይኸእል እዩ።

ኣብ ናይ ሎሚ ወንጌል ንባብና ኣብ ዓለምና ክንልኣኽ ከሎና ምሳና ሒዝናዮ እንቕርብ መልእኽቲ ይነግረና “ነዚኣ ቤት እዚኣ ሰላም ይኹን” ዝብል ክኸውን ከም ዘለዎ ይነግረና። እዚ ህያብ

ንዓለምና ክንቅርብ ዘሎና እዩ። ኢየሱስ ዓለምና ልዕሊ ዝኾነ ነገር ሰላም ከምዘድልዩ አጽቢቕ ይፈልጥ እዩ። ነዚ ክህባ ኸአ ኩሉ ጊዜ ፍቓደኛ እዩ። ምስቲ ክርስቶስ ዝህበና ሰላም ምስኡ ንዓለምና ካብ ባህሊ ውግእን ጽልእን ናብ ሰላም ክንቅይራ ስንድዎት ክንከውን አሎና። ናይ ሰላም መሳርሕቲ ክንከውን ይጽውዓና።

አብዚ ብዝያዳ ክንሓስቦ ዘሎና እንጻወቶ ተራ አብ ሰላም ምንጋስ እዩ ብዝያዳ አብቶም ብቐረባ ምሳና ዝነብሩ ብፍላይ ስድራና ቀምስናና ሕብረተሰብናን ሃገርናን። ሰላም አብ ቤት እያ እትጅምር ሰላም እትሰንቕ ቤት ካብ ቤታ ወጺኦ ሰላም ክትገብር አየጸግማን እዩ። ክልተ ሰብ ቃል ኪዳን አብ መንግሥም ሰላም ምስ ዝህልዎም መጀመርያ ንርእሶም ሕጉስ ሕይወት ይነብሩ ከምኡ ንደቆም ሰላም የምህሩን ይዘርኡን። ሰላም ዝሰኣኑ ሰብ ኪዳን ንርእሶም ተሳቑዮም ንደቆም ንስድርኦም ንኹሉ የሳቑዩ ስለዚ ጥዕና ስድራ ጥዕና ኩሉ እዩ። አብ ስድራታት ሰላም ክርከብ ኩልና ክንሕግዝ ክንጽሊ ግድነት እዩ። ስድራታት ክበታተና ሰላም ተሳኢኑ ቆልዑት ክሳቑዩ ሱቕ ኢልና ክንርኢ ሕልናና ከፍቅደልና የብሎን። ብርግጽ እቲ ቀንዲ ሓላፍነት ናይ እቶም ክልተ ቃል ኪዳን እዩ ንሕና እውን ከም አካሎም ነቲ ዝጋገ ዘሎ ክነረድኦ ክንመኽሮ ሳዕብናት ስእነት ሰላም ንኹሉ ከም ዝጎድእ ክነርድእ ዝክአለና ክንገብር አሎና። ኢድካን አፍካን አኪብካ ሱቕ ምባል ግን እታ ስድራ ክትብተን ክትሳቑ እንከላ ዘይምሕጋዝ ሕልናዊ ሓላፍነት ነጉድል አሎና ማለት እዩ።

ሰላም ክነግስ ናይ ኩልና ሓላፍነት እዩ። ነዚ አብ ግምት አእቲና ክንገብሮ ዝግብአና አሎ።

- **ጸሎት ምግባር።** ሰላም ዝርከብ ካብ አምላኽ እዩ ስለዚ ምእንቲ ሰላም ክወርድ ልዕሊ ኹሉ ጸሎት ክገብር አለዎ። ብሃረርታን ትምኒትን ሰላም አይርከብን እዩ መጀመርያ ምስ አምላክ ተዓረቕና ክንልምኖ አሎና። ሰላም ጸጋ አምላኽ እዩ ንሱ ጥራሕ እዩ ክህበና ዝኽእል ስለዚ ንለምና።
- **ንጽልእን ቅርሕንትን ካባና ክነርሕቕ ይግባእ።** ካብ ቂምታን ጽልእን ዝርከብ ረብሓ የለን። ጽቡቕ ሓውናን ሓፍትናን ልዕሊ ዝኾነ ነገር ክንሰርዕ ክንክእል አሎና። መራኸቢ ብዙሓን ብዙሕ ጊዜ ንሓቂ ንሰላም ዝዕድም ነገራት አይዝርግሑን እዮም ንእኡ መሰረት ገርና ሆ ክንብል እንከሎና ሰላም ካባና ትርሕቕ። ንሓውናን ሓፍትናን ብፍቕሪ ክንስዕሮም አሎና።
- **ርትዕን ሓቅን ክነግስ ምጽዓር።** ንዝኾነ ሰብ ማዕረ ርኢኻ ምኽክል ከመይ ኩልና ብአርአያን አምሳልን አምላኽ ዝተፈጠርና ኢና። ዓለት ሃይማኖት ወገን ሃብቲ ስእነት ክፈላልዩና አይግባእን። ንሱብ ብዝገበሮ እምበር ብኻልእ መሰረት ገርና ክንፈርዶ አይግብአን ስለዚ ሓቀኛታት ክንከውን እንከሎና ሰላም ይመጽእ። ሓቂ አብ ዝርሓቕ ነጻነትን መሰልን ስለ ዝጎድል ሰላም እውን የለን ፍርሕን ምሽቕራርን እዩ ዝበዝሕ። ንሓቅን ርትዕን ክንሰብኽ ክንምስክር እምነትና ይእዝዘና።
- **ብስእነት ሰላም ዝመጽእ ጉድኣት አብ ርክባትናን ዓለምናን ምምሃር።** ብዙሓት ስእነት ሰላም ዘስዕቦ ጉድኣትን ጸገማትን ዳርጋ ምስ ረብሓን ጥቕምን ስለ ዘተሓሕዝዎ ዳርጋ ሰላም እንተ ዘየለ ከም ዝሓልፈሎም ዝሓስቡ አለዎ። አብ ጊዜ ውግእ ዝህብትሙ ብዙሓት እዮም ከምዚኦም ዝአመሰሉ ክፉእን ጽቡቕን ጌና አይተሰቑሮምን አሎ ማለት እዩ ስለዚ አስተምሂርካ ምኽክል የድሊ።

አብ መወዳእታ ኩልና መልእክቲ ክርስቶስ አብ ኩሉ ክነበጽሕ ልኡኻት ኢና። ንኹሎም እንረኽቦም “ሰላም ምሳኻትኩም ይኹን” እናበልና አብ ሕይወቶም ክነግስ ዘለዎ ክነዘኻኸሮም። ሰላም ከም ወርቂ ክብርቲ እያ። ኩሉ ክደልዩን ክዕቅባን ዘለዎ ፍልይቲ ህያብ አምላኽ እያ።

ሰላም ንርእስኻ ጥራሕ ሒዝካያ እትነብር አይ ኮነትን ከም ሓጎስ አብ ካልአት እውን ክትመሓላለፍ አለዎ። አባና ሰላም እንተሎ ንኻልአት ከአ ብጽቡቕ ንጸልዎም። ስለዚ ከም ቅ. ፍራንቸስኮስ ብዓል አሲዚ ከምዚ እናበልና ንጸሊ “አ ጎይታይ ናይ ሰላምካ መሳርሒ ግበረኒ፤ ጽልኢ አብ ዘለዎ ፍቕሪ፤ በደል አብ ዘለዎ ይቕረታ፤ ክርክር አብ ዘለዎ ሥምረት፤ ስሕተት አብ ዘለዎ ኡነት፤ ጥርጥር አብ ዘለዎ እምነት፤ ቅብጻት አብ ዘለዎ ተስፋ፤ ሓዘን አብ ዘለዎ ሓጎስ፤ ጸልማት አብ ዘለዎ ብርሃን ከም ዘእቱ ግበረኒ” አሜን።

ሎሚ እውን ሰላም አብ ኩሉ የድልየና አሎ ብፍላይ ቤተ ክርስቲያን ሃገርና ሰላም ቅሳነት ቅድስናን ከብዝሓልና ፍሉይ ጸሎት ክንገብር ይግብእና። ንጉሠ ሰላም ክርስቶስ ሰላሙን ምሕረቱን የውርደላና በረኸት አብዚሑ ጠለት ዝመልኦ ክራማት ሂቡ ብሩኽ መስቀል የብርቐልና።

አባ ንጉሠ ፍሥሐ